

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntapolitiikan laitos	
Tekijä-Författare-Author Hyytinen, Riitta			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Lapsen todellistuminen huumeperheen kuntoutusprosessissa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalityö			
Työn laji-Arbetets art-Level Lisensiaatintyö		Aika-Datum-Month and year 2006-07-31	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 181 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksessani tarkastelun kohteena on huumeperheen päihdekuntoutusprosessi ja lapsen todellistumisen mahdollisuus ja merkitys siinä. Huomio kohdistuu perheen kanssa toteutettavaan toimintaan ja siihen, millaisen position lapsen kokemukset ja tarpeet saavat ja miten lapsi näkyy ja saadaan näkyväksi perheen kuntoutuksessa. Tutkimuksessa tarkastellaan huumeperheen lapsen kuntoutumisen tarvetta ja lapsen asiakkuutta.</p> <p>Tutkimus on laadullinen tapaustutkimus, jossa on toimintatutkimuksen piirteitä. Tutkimus on toteutettu aineistolähtöisesti. Aineistolähtöisyyden esiin nostamia kysymyksiä ratkaistaessa on hyödynnetty päihdetutkimuksen, lapsuustutkimuksen ja sosiaalityötutkimuksen lähteitä. Tutkimus on ennen kaikkea sosiaalityön käytäntötutkimusta ja lisää ymmärrystä sosiaalityön arkisista käytännöistä. Erityisesti se osoittaa hyvän asiakassuhteen merkityksen asiakkaiden auttamisprosessissa. Tutkittava kuntoutusprosessi toteutui päihdekuntoutuslaitoksen perheyhteisössä. Aineisto koostuu erilaisista nauhoitetuista vuorovaikutustilanteista: perheistunnoista, yhteisökokouksista ja vanhempien ryhmistä. Lisäksi aineistoon kuuluvat perheen asiakirjat, kaksi perheyhteisön työryhmän käymää keskustelua sekä omat päiväkirjamerkintäni.</p> <p>Tutkimuksessa avautuu kuva huumeperheen arjesta ja vanhempien huumeidenkäytön vaikutuksista lapsen elämään. Lapsen elämä huume maailmassa on monin tavoin vaurioitavaa. Kuntoutuksessa lapsen kokemukset nostetaan työskentelyn keskiöön ja lasta autetaan käsittelemään ja ymmärtämään kokemuksiaan. Kuntoutuksessa lapselle tarjotaan emotionaalisesti, kognitiivisesti ja moraalisesti korjaavia kokemuksia. Lapsen todellistuminen on mahdollista lapsen asiakkuuden ja subjektiuden toteutuessa työskentelyssä. Todellistuminen edellyttää lapsen näkökulman käsittelyä myös vanhempien kanssa ja silloinkin, kun lapsi ei ole itse läsnä. Lapsen todellistumisen edellytyksenä on hyvän asiakassuhteen luominen sekä lapsen itseensä että tämän vanhempiin. Hyvän asiakassuhteen luominen mahdollistaa työntekijän lähtökohtainen luottamus asiakkaaseen sekä asiakkaan kunnioittaminen ja aito välittäminen. Hyvä asiakassuhde on kiinnipitävä ympäristö sekä kuntoutuvalle lapselle että hänen vanhemmalleen. Lapsen todellistuminen ja lapsen kokemusten käsittely kuntoutuksessa koko perheen kanssa tukee myös vanhempien kuntoutumista huumeista. Vanhemmuus on merkityksellinen toiminta-areena, jolla vahvistuminen tukee päihteettömyyttä. Lapsen subjektiuden kehittyminen ja lapsen kuntoutuminen ovat ensiarvoisen tärkeä tulos perhekuntoutuksesta. Kuntoutuessaan lapsi kehittyy autonomisemmaksi yksilöksi, jonka selviytyminen tulee riippumattommaksi vanhemman päihteettömyydestä ja kuntoutumisesta.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords huumeongelmat - perhekuntoutus Istensuojelu - asiakkuus			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			